

Jeremia 20

- 1 Toen Pashur, de zoon van de priester Immer – hij was tevens hoofdopzichter in het huis van de HEERE – Jeremia deze woorden hoorde profeteren,
- 2 liet Pashur de profeet Jeremia slaan en zette hem in het blok dat in de bovenste Benjaminpoort aan het huis van de HEERE was.
- 3 Het gebeurde echter de volgende dag, toen Pashur Jeremia uit het blok liet gaan, dat Jeremia tegen hem zei: De HEERE geeft u niet de naam Pashur, maar Magor-Missabib.
- 4 Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik ga u tot een bron van angst voor uzelf maken en voor allen die u liefhebben. Zij zullen vallen door het zwaard van hun vijanden, en uw ogen zullen dat zien. Heel Juda geef Ik in de hand van de koning van Babel, en hij zal hen in ballingschap voeren naar Babel en hen met het zwaard doden.
- 5 Heel de rijkdom van deze stad, al haar arbeid, al haar kostbaarheden zal Ik geven, en alle schatten van de koningen van Juda, Ik zal ze geven in de hand van hun vijanden. Die zullen ze roven, ze meenemen en ze naar Babel brengen.
- 6 En u, Pashur, en alle inwoners van uw huis, u zult in gevangenschap gaan. U zult in Babel komen, en daar zult u sterven en daar begraven worden, u en al uw vrienden, tegen wie u leugen hebt geprofeteerd.
- 7 U hebt mij overgehaald, HEERE, en ik heb mij laten overhalen. U bent mij te sterk geworden en U hebt overwonnen. Maar ik ben de hele dag belachelijk geworden, ieder van hen bespot mij.
- 8 Want zo dikwijls als ik spreek, schreeuw ik het uit, roep ik: Geweld en verwoesting! Want het woord van de HEERE is mij tot smaad en tot schimp, de hele dag.
- 9 Zei ik: Ik zal niet aan Hem denken, ik zal niet meer spreken in Zijn Naam, dan werd het in mijn hart als brandend vuur, opgesloten in mijn beenderen. Wel deed ik moeite om het in te houden, maar ik kon het niet.
- 10 Want ik heb het kwaad gerucht van velen gehoord: Magor-Missabib! Maak het ons bekend, dan zullen wij het bekendmaken. Alle stervelingen met wie ik vrede had, loeren op een struikeling van mij: Misschien laat hij zich door anderen overhalen, dan kunnen we hem overwinnen, en kunnen we onze wraak op hem nemen.
- 11 De HEERE is echter met mij als een machtige Held, daarom zullen mijn vervolgers struikelen, ze zijn tot niets in staat. Zij zullen zeer beschaamd worden, want zij zullen niet verstandig handelen. Het zal een eeuwige smaad zijn, die niet vergeten zal worden.
- 12 HEERE van de legermachten, Die de rechtvaardige beproeft, Die de nieren en het hart ziet, laat mij Uw wraak op hen zien, want ik heb mijn rechtszaak aan U bekendgemaakt.
- 13 Zing voor de HEERE, prijs de HEERE, want Hij heeft de ziel van de arme gered uit de hand van de kwaaddoeners.
- 14 Vervloekt is de dag waarop ik geboren ben. De dag waarop mijn moeder mij gebaar heeft, laat die niet gezegend zijn.
- 15 Vervloekt is de man die mijn vader de boodschap bracht: U hebt een kind gekregen, een jongetje, en hem zeer blij maakte.
- 16 Ja, laat die man zijn als de steden die de HEERE ondersteboven heeft gekeerd terwijl het Hem niet berouwde. Laat hij in de morgen hulpgeroep horen, geschreeuw in het middaguur,
- 17 omdat Hij mij niet al in de baarmoeder gedood heeft. Dan was mijn moeder mijn graf geworden en haar baarmoeder eeuwig zwanger geweest.
- 18 Waarom toch ben ik uit de baarmoeder naar buiten gekomen, om moeite en verdriet te zien en opdat mijn dagen zouden eindigen in schande?
-

Confrontatie valse en ware profeet.

In Jeremia 19 wordt verhaald dat Jeremia zich moest wenden tot de oudsten van het volk en van de priesters. Die werden min of meer onder 'valse voorwendselen' naar de Schervenpoort gedirigeerd. Daar zouden ze horen wat God tegen hen wilde zeggen. Ze waren er niet allemaal. Degenen die er wel waren hadden vermoedelijk niet gedacht dat de HEERE zo fors tegen Jeruzalem en Juda zou uitpakken. We zien ze in ieder geval niet terug. Ook horen we niets meer van hen. Vermoedelijk zijn ze – na de profetie van Jeremia aangehoord te hebben – regelrecht naar huis gegaan. We kunnen hiervan uitgaan omdat Pashur anders – als de oudsten ook maar enigszins achter Jeremia waren blijven staan – Jeremia nooit zo hard aangepakt had. Pashur was de zoon van Immer, de hoofdopzichter van de tempel. Pashur wordt zelf priester genoemd. Er moet iets gebeurd zijn tussen Jeremia's optreden bij de Schervenpoort en later die dag op het tempelplein. Wat wij ervan weten is dat Jeremia de profetie – aan de oudsten bij de Schervenpoort – nog eens dunnetjes overgedaan heeft op het tempelplein. Hij heeft dat vermoedelijk gedaan omdat hij een zwaar vermoeden had dat die oudsten de boodschap niet zelf zouden overbrengen. Voor zover wij weten had Jeremia geen opdracht van de HEERE ontvangen om dezelfde boodschap op het tempelplein te brengen. Die oudsten hadden op hun beurt nooit zulk zwaar geschut verwacht. We kunnen er gerust van uitgaan dat Jeremia – door zijn manier van optreden – de goodwill van de oudsten verloren had. Het is ondenkbaar dat de oudsten – die op mensen zoals Pashur toezien – achter Jeremia stonden, terwijl Pashur Jeremia aftuigt en laat opsluiten. Integendeel, die Pashur moet zijn kans schoon gezien hebben om die lastige profeet eens een lesje te leren. Wat Pashur te horen kreeg – over de ontmoeting tussen Jeremia en de oudsten – moet hem het gevoel gegeven hebben dat hij met Jeremia kon doen wat hij wilde. Niemand zou hem daarop aanspreken. Zijn vader niet – die de hoofdopzichter was van de tempelpolitie – maar ook de oudsten niet. Wij horen in ieder geval niet dat die Pashur of zijn vader ook maar het lichtste verwijt hebben gekregen. Je hoort niemand. Jeremia was op dat moment – zeg maar gerust – vogelvrij. Jeremia 20:1,2 *Toen Pashur, de zoon van de priester Immer – hij was tevens hoofdopzichter in het huis van de HEERE – Jeremia deze woorden hoorde profeteren, liet Pashur de profeet Jeremia slaan en zette hem in het blok dat in de bovenste Benjaminpoort aan het huis van de HEERE was.*

De priester Pashur pakt Jeremia hard aan.



De bescherming – die Jeremia tot op dat moment genoot – was weggefallen.

Pashur heeft Jeremia vermoedelijk persoonlijk afgeranseld. Dat staat feitelijk in de Hebreeuwse grondtekst. De Statenvertaling is altijd redelijk precies. *Pashur sloeg Jeremia*, zegt de SV. Het is niet normaal dat die Pashur – als zoon van de hoofdopzichter – persoonlijk klappen uitdeelt. Dat is op zijn minst onprofessioneel. Vervolgens laat hij Jeremia in het blok zetten. Wij denken dan aan zo'n blok waar iemands enkels net in passen – zodat de gevangene geen kant uit kan – maar volgens de geleerden is het een martelwerktuig en schijnt de directe vertaling van blok = 'gedraaid' te zijn. Jeremia zou de hele nacht in gedraaide houding opgesloten hebben gezeten. Dat is niet minder dan een marteling. Pashur kreeg die ruimte vermoedelijk omdat zijn vader de baan had van 'hoofd tempelpolitie'. Die jongen had NB toegang tot de cel in de Benjaminpoort. Hij kon zich dit blijkbaar allemaal veroorloven zonder dat er een haan naar kraaide. Feitelijk is dit buiten alle proporties. Er is – voor zover wij weten – geen rechter of officier van justitie aan te pas gekomen. Hier neemt iemand het recht in eigen handen. Hier moet iemand het gevoel gehad hebben dat hij zijn gang kon gaan en dat niemand hem ook maar een strobreed in de weg zou leggen. Dat heeft hij dan goed ingeschat, want we horen niemand hierover. Zijn vader heeft hem vermoedelijk verteld 'dat als hij zo'n grote jongen was hij er ook zelf maar voor moest zorgen dat Jeremia de volgende dag weer in vrijheid zou worden gesteld.' Zo is het in ieder geval gebeurd. Ook dat is bijzonder. Het lijkt wel een volstrekt persoonlijke actie van Pashur terwijl het hier toch gaat om 'de tempel en de tempelpolitie en een cellencomplex in de Benjaminspoort' waar op zijn minst bewaking moet zijn geweest. De volgende dag is daar weer Pashur die Jeremia uit het blok laat bevrijden en uit het cellencomplex naar huis laat gaan. Waar is het recht? Waar zijn de beschermers van een eerlijke rechtsgang?

Jeremia in het blok



Jeremia in confrontatie met de valse profeet Pashur.

Als we de geschiedenis goed beluisteren heeft Pashur een goede reden om boos te zijn op Jeremia. Pashur is namelijk niet alleen 'priester' en 'zoon van', maar hij heeft zichzelf ook als 'profeet' opgeworpen. Hij moet gewoon heel kwaad geweest zijn op Jeremia. Het heeft veel weg van een eerste confrontatie tussen *een valse en een ware profeet*. Dat blijkt als we horen wat Jeremia de volgende morgen naar voren brengt, als Pashur in zijn cel is verschenen. Jeremia verwijt Pashur de mensen voorgelogen te hebben. Bij de straf die Jeremia namens God over Pashur afroept horen we plotseling dat deze priester zich blijkbaar ook zelf als profeet uitgaf. Dat zal hem duur komen te staan. Want zegt Jeremia namens God in Jeremia 20:6 *En u, Pashur, en alle inwoners van uw huis, u zult in gevangenschap gaan. U zult in Babel komen, en daar zult u sterven en daar begraven worden, u en al uw vrienden, tegen wie u leugen hebt geprofeteerd*. Het is hard tegen hard. De profeet van de HEERE tegen de valse profeet. Maar andersom lag het precies zo natuurlijk. Pashur wilde Jeremia de

mond snoeren met zijn negatieve berichten over Jeruzalem. Hijzelf had een heel ander verhaal. We weten een beetje wat de valse profeten vertelden. Jeremia is er in een ander hoofdstuk niet onduidelijk over. Jeremia 14:13 *Toen zei ik: Ach, Heere HEERE, zie, die profeten zeggen tegen hen: U zult geen zwaard zien en honger zult u niet krijgen, maar ik zal u een duurzame vrede geven in deze plaats.* In Jeremia 8:11 klinkt nog een verwijt tegen de valse profeten: *Zij genezen de breuk van de dochter van Mijn volk op het lichtst door te zeggen: Vrede, vrede! Maar er is geen vrede.* Wat is het geval? Iemand heeft een wond. Het ziet er niet goed uit. Maar er zijn artsen die zeggen: 'Het komt allemaal prima in orde.' Maar het komt niet goed. Het gaat natuurlijk niet over wonden, maar om de diagnose van de tijd ook in geestelijk opzicht. Iedereen lijkt te erkennen dat er wel iets aan de hand is maar de valse profeten tillen er niet zwaar aan. 'Het komt helemaal goed, zeggen ze. Niets aan de hand.' Jeremia 8:11 *Ze zeggen: "Alles gaat naar wens." Nee, niets gaat naar wens!* Dat laatste is de reactie van de HEERE en de profeet Jeremia. Het gaat helemaal niet naar wens. En het komt helemaal niet goed. Maar de valse profeten willen de boel sussen. Hoezo bekering? Hoezo zouden er verkeerde ontwikkelingen zijn in de dienst aan de HEERE en de onderlinge verhoudingen. Er is allemaal niets van waar. Alles gaat naar wens volgens de valse profeten. Maar volgens de HEERE gaat er *niets* naar wens. Het is een totaal verschillende diagnose van de geestelijke situatie. Vraag: 'Wat is uw analyse van de situatie ons volk en de kerk in Nederland in geestelijk opzicht?'



Confrontatie met valse profeet en Jeremia.

Moet de kerk niet met twee woorden spreken?

Wat is uw diagnose van de tijd? Hoe wordt daar in de kerk en op synodes en missionaire vergaderingen tegen aangekeken? Veel kerken en gemeentes zijn bezig met dingen waar de kerk direct na Pinksteren 30 na Chr. zich mee bezig hield: zending en diaconaal gemeentezijn. Ook al heet het vandaag 'missionair', men wil nog steeds met het goede nieuws naar buiten treden in deze wereld en mensen winnen voor het geloof. Ook al heeft het vandaag een andere naam – bijvoorbeeld *participatiesamenleving* – de kerk grijpt terug op de onderlinge liefde en hulp waar de eerste gemeente bijna beroemd mee is geworden. Is het verkeerd? Nee, maar er is wel een vraag. Moet de kerk niet met twee woorden spreken: bemoediging en vermaning? De waarschuwing en de vermaning mag wel wat sterker ontwikkeld worden op het moment dat heel veel mensen God loslaten en Zijn normen en waarden het moeten ontgelden. Ook de huidige paus kiest meestal voor een positieve benadering. Hij wil dat de kerk de wereld in stapt en de wereld wint voor het evangelie. Hij straalt een diaconale houding uit. 'Barmhartigheid' zou het Bijbelse begrip kunnen zijn waarmee het optreden van de paus wordt gekenmerkt. Deze paus wil dat de mensen die *de gebrokenheid* aan den lijve ondervinden de weg tot God terugvinden. Een realistische benadering – waarbij zowel het een (in de wereld) als het andere (niet van de wereld) zou worden benoemd – zou wellicht beter zijn; Zowel de barmhartigheid als de rechtvaardigheid.

Naast de dienst aan de ander ook de dienst aan God. Het nadeel van een eenzijdige positieve benadering is de moeite om – als het nodig is – ook het profetische geluid van de kerk te laten horen. De kerk moet ook kunnen zeggen ‘Dit is niet goed’ of ‘Dat deugt niet’. De kerk heeft de wereld zo afgeleerd dat de kerk ook profetische kritiek kan/moet hebben dat de kerk niet langer durft te zeggen waar het op staat.

God staat achter Jeremia.

Het zou goed kunnen dat de gang naar het tempelplein – om daar de profetische boodschap nog maar eens samen te vatten – een persoonlijk initiatief van Jeremia was. Zeker ook omdat we nergens horen dat de HEERE Jeremia hiertoe de opdracht gaf. Sterker, het lijkt er op dat de HEERE een opdracht gaf om meer excentrisch op te treden – namelijk bij de poort aan de rand van de stad – terwijl Jeremia vond dat dit wel wat meer centraal mocht op het tempelplein. Toen Jeremia aanvoelde dat de oudsten zijn boodschap niet overnamen, moet hij overwogen hebben; ‘Dan moet ik het zelf maar gaan vertellen aan de mensen bij de tempel.’ Hoe het ook zij, de HEERE stelt zich vierkant op achter zijn profeet als die de volgende dag door Pashur wordt vrijgelaten uit de gevangenis. Dan is het niet Jeremia die vanuit persoonlijke woede spreekt of zo. Het is de HEERE Die een Woord heeft voor Pashur en het is de profeet Jeremia die dit Woord van God doorgeeft. Jeremia 20:3,4 *Het gebeurde echter de volgende dag, toen Pashur Jeremia uit het blok liet gaan, dat Jeremia tegen hem zei: De HEERE geeft u niet de naam Pashur, maar Magor-Missabib. Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik ga u tot een bron van angst voor uzelf maken en voor allen die u liefhebben.* Jeremia laat zich niet leiden door zijn eigen gevoelens maar door de HEERE. Dat is opmerkelijk tegen de achtergrond van een Pashur die zich wel liet leiden door zijn eigen gevoelens ten opzichte van Jeremia. Pashur heeft veel vrienden. Hij heeft een hele familie achter zich staan. Dit in schril contrast met Jeremia die volstrekt alleen lijkt te staan. Behalve God neemt niemand het voor Jeremia op. Het lijkt oneerlijk verdeeld. Pashur heeft alles en Jeremia heeft niets. Zo lijkt het. Maar ‘niet alles is wat het schijnt.’ Want in feite zal God de hele groep rondom Pashur met inbegrip van hem zelf aanpakken. Pashur zal met lede ogen moeten aanzien dat zijn vrienden bij de vernietiging van Jeruzalem ook gedood worden. Hijzelf zal met zijn familie in ballingschap gevoerd worden. Hij zal in Babel sterven en begraven worden. Van al de zogenaamde profetieën van Pashur zal helemaal niets uitkomen. Het zou vrede en welvaart zijn en blijven. Niets en niemand zou uit Jeruzalem meegenomen worden. Maar volgens de God van Jeremia moeten Pashur en zijn vrienden er aan geloven en zullen de tempelschatten en de rijkdommen van de koningen van Juda worden meegenomen naar Babel. Jeremia 20:4-6 *Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik ga u tot een bron van angst voor uzelf maken en voor allen die u liefhebben. Zij zullen vallen door het zwaard van hun vijanden, en uw ogen zullen dat zien. Heel Juda geef Ik in de hand van de koning van Babel, en hij zal hen in ballingschap voeren naar Babel en hen met het zwaard doden. Heel de rijkdom van deze stad, al haar arbeid, al haar kostbaarheden zal Ik geven, en alle schatten van de koningen van Juda, Ik zal ze geven in de hand van hun vijanden. Die zullen ze roven, ze meenemen en ze naar Babel brengen. En u, Pashur, en alle inwoners van uw huis, u zult in gevangenschap gaan. U zult in Babel komen, en daar zult u sterven en daar begraven worden, u en al uw vrienden, tegen wie u leugen hebt geprofeteerd. Sterven en begraven worden in Babylonië is ongeveer het ergste wat een gelovige Jood kan overkomen.*



Ook u, Pashur, zult samen met uw familie in ballingschap gaan'

De ballingschap naar Babel.

Voor het eerst in het boek Jeremia valt de naam van Babel. In bovenstaand gedeelte van Jeremia 20:4-6 NB vier keer. Daarmee komt de voltrekking van het vonnis een grote stap dichterbij, want Babel is op dat moment aan de macht. Tot die tijd heeft de HEERE het over een vijand – eenmaal over *een vijand uit het Noorden* (Jeremia 6:22) – maar die vijand wordt niet met naam en toenaam genoemd. Tot nu toe klonk het ongeveer zo in Jeremia.

Jeremia 5:19 Zo zult u vreemden dienen in een land dat niet het uwe is.
 Jeremia 17:4 Dan zult u – en dat om uzelf – uw erfelijk bezit, dat Ik u gegeven heb, met rust moeten laten, want Ik zal u uw vijanden doen dienen in een land dat u niet kent.

Uit de geschiedenisboekjes weten we dat Babel bij de slag om Karkemis in 605 v Chr. de hegemonie over het Midden Oosten overnam van Assur. In dat jaar nam Babel ook de macht over Jeruzalem over van Egypte. We weten nog meer historische feiten. Babel belegerde Jeruzalem in 597 v Chr. en voerde een deel van de inwoners weg. Uiteindelijk volgde de definitieve ballingschap naar Babel en verwoesting van de stad Jeruzalem en de tempel in 586 v Chr. Men vermoedt dat Pashur en zijn familie en vrienden naar Babel weggevoerd zijn in 597 v Chr. omdat bij die aanval op Jeruzalem de bovenlaag van de bevolking werd meegenomen. Jeremia geeft nu pas aan onder welke wereldmacht Jeruzalem en Juda het onderspit zullen delven. Wist hij niet dat dat Babel was? Jeremia had dit vermoedelijk wel kunnen weten. Zijn collega – de profeet Jesaja – had dit ruim 100 jaar daarvoor al voorzeggd aan Hizkia toen die een delegatie uit Babel de schatkamers liet zien. Jesaja 39:4-6 *Hij zei: Wat hebben zij in uw huis gezien? Hizkia zei: Zij hebben alles gezien wat er in mijn huis is. Er is niets in mijn schatkamers wat ik hun niet heb laten zien. Toen zei Jesaja tegen Hizkia: Hoor het woord van de HEERE van de legermachten. Zie, er komen dagen dat alles wat er in uw huis is en wat uw vaders tot op deze dag hebben opgeslagen, naar Babel zal worden weggevoerd. Er zal niets overblijven, zegt de HEERE.* Jeremia had het kunnen weten – wist het misschien ook wel – maar het is de vraag of deze informatie zo relevant was. Het feit dat Babel nu met zoveel woorden wordt genoemd betekent wel dat de ballingschap een stap dichterbij is, zoals de geschiedenis ook zal leren. Maar Pashur wordt er niet warm of koud van. Het antwoord op de vraag naar *Het Wanneer* – waar zoveel mensen bij de eindtijd in geïnteresseerd zijn – is veel minder relevant dan het appél van de HEERE om Hem te gehoorzamen. De waarschuwing die Jeremia aan Jeruzalem en Pashur op het tempelplein liet weten, luidde als volgt in Jeremia 19:15 *Zo zegt de HEERE van de legermachten, de God van Israël: Zie, Ik ga over deze stad, en over al haar steden, al het onheil brengen dat Ik tegen haar uitgesproken heb, omdat zij halsstarrig waren door niet te luisteren naar Mijn woorden.* We moeten onszelf niet ontwikkelen tot toekomstvoorspellers, tot mensen die op de dag af weten te zeggen wanneer Christus terugkomt. Wat we veel beter kunnen doen is tot inkeer komen en ons leven richten naar Gods Woord want het oordeel komt – ook al komt het later dan verwacht – en zal ieder treffen die niet op de Heere Jezus vertrouwt en zich weinig gelegen laat liggen aan de geboden van onze God. Openbaring 14:12 *Hier zien we de volharding van de heiligen. Hier komen openbaar die de geboden van God en het geloof in Jezus in acht nemen.*

Toekomst voorspellen of oproep tot bekering?



Het lijden van de profeet.

Jeremia heeft heel erg geleden. Geleden aan het *alleen zijn*. Zelfs de vrienden die hij had kon hij niet vertrouwen. Jeremia heeft geleden aan de ontkenning. Het zou allemaal niet waar zijn wat hij vertelde. Hij heeft geleden aan de miskennen. Hij zou geen echte profeet van de HEERE zijn. Een van de dingen die hem het ergst aangrepen moet de blinde paniek geweest zijn die hem bij tijden aangreep. Blinde paniek omdat hij bijna voor ogen zag wat er stond te gebeuren. Op zulke moment moet hij het uitgeschreeuwd hebben. *Paniek van rondom. Paniek van rondom.*

Jeremia 6:25	Trek het veld niet in, ga de weg niet op, want daar is het zwaard van de vijand, <i>angst van rondom.</i>
Jeremia 20:10	Want ik heb het kwaad gerucht van velen gehoord: Magor-Missabib! (vertaling: "Overal paniek! Overal paniek!") Maak het ons bekend, dan zullen wij het bekendmaken.
Jeremia 46:5	Waarom zie ik hen verschrikt terugwijken? Hun helden zijn te gronde gericht, zij slaan ijlings op de vlucht, zij keren zich niet om, <i>angst van rondom!</i> – spreekt de HEERE.
Jeremia 49:29	Zij zullen hun tenten en hun kudden wegnemen, hun tentkleden en heel hun uitrusting. Zij zullen hun kamelen voor zichzelf wegnemen, en zij zullen tegen hen roepen: <i>Angst van rondom!</i>

De sensatie van zulke momenten heeft in het begin misschien iets van de angst en vrees die hij onbedoeld overdraagt op de hoorder. Maar na verloop van tijd stuitte Jeremia op volstrekt onbegrip. Men vond Jeremia een paniekvogel. Toen de eerste schrik bij de omstanders was weggeëbd – en het vonnis uitbleef – ging men de profeet Jeremia nadoen. Men stak de draak ermee. Met vertrokken gezichten riepen de omstanders – als Jeremia ergens verscheen – ook zoiets als: *paniek overal. Paniek overal.* Wij kunnen moeilijk bevroeden hoeveel pijn men de profeet hiermee deed. Men zaaide twijfel aan zijn optreden en trok zijn authenticiteit in twijfel. Jeremia was echt in paniek. Hij had het niet meer. En hij was niet in paniek om zichzelf want het ging niet om hemzelf. Maar telkens opnieuw greep het hem aan als hij zich realiseerde wat de impact was van de belegering van Jeruzalem voor de bevolking, de ouderen, de vrouwen en de kinderen. Het voelde alsof het hemzelf werd aangedaan. Hij waarschuwde de mensen omdat hij hen hiervoor wilde bewaren. Het moet als een klap in het gezicht gevoeld hebben wanneer Jeremia merkt dat ze hem nadoen en de gek met hem steken. Jeremia 20:10 *Want ik heb het kwaad gerucht van velen gehoord: Magor-Missabib! (vertaling: "Overal paniek! Overal paniek!")* Ze denken dat ze leuk zijn, maar ze snappen niet hoe dom ze bezig zijn. Ze zetten de sirene uit die hen waarschuwt voor gevaar. Ze gooien een doek over het licht wat knipperend op alarm staat. Ze begrijpen werkelijk niet waar ze mee bezig zijn. Tegelijkertijd is het voor de profeet zo vernederend. Zijn gevoelens zijn met geen pen te beschrijven. Jeremia wil – vanwege deze reactie van de mensen in Jeruzalem – niet langer als profeet optreden. Hij doet zijn mond op slot en gooit de sleutel weg. Maar het Woord van God breekt in hem naar buiten. Zelf gebruikt Jeremia de metafoer van een vuur. Soms proberen mensen vuur te blussen door het te verstikken, maar dan breekt het naar buiten. Het is niet te houden. Jeremia wil de profetie binnen houden omdat de mensen hem toch niet serieus nemen. Maar of hij het wil of niet de profetie breekt zich een weg naar buiten. Jeremia 20:8-10 *Want zo dikwijls als ik spreek, schreeuw ik het uit, roep ik: Geweld en verwoesting! Want het woord van de HEERE is mij tot smaad en tot schimp, de hele dag. Zei ik: Ik zal niet aan Hem denken, ik zal niet meer spreken in Zijn Naam, dan werd het in mijn hart als brandend vuur, opgesloten in mijn beenderen. Wel deed ik moeite om het in te houden, maar ik kon het niet. Want ik heb het kwaad gerucht van velen gehoord: Magor-Missabib! Maak het ons bekend, dan zullen wij het bekendmaken. Alle stervelingen met wie ik vrede had, loeren op een struikeling van*

mij: Misschien laat hij zich door anderen overhalen, dan kunnen we hem overwinnen, en kunnen we onze wraak op hem nemen.

Horen, zien en zwijgen



De boodschap raakt Jeremia persoonlijk.

De naam Pashur schijnt – volgens het woordenboek – zoiets te betekenen als *overal*. Die naam *overal* zouden we tegen kunnen komen in de betekenis van de nieuwe naam die God aan Pashur geeft namelijk Magor-Missabib, dat *overal* paniek betekent. Jeremia 20:3,4 *Het gebeurde echter de volgende dag, toen Pashur Jeremia uit het blok liet gaan, dat Jeremia tegen hem zei: De HEERE geeft u niet de naam Pashur, maar Magor-Missabib. Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik ga u tot een bron van angst voor uzelf maken en voor allen die u liefhebben. Zij zullen vallen door het zwaard van hun vijanden, en uw ogen zullen dat zien.* Jeremia is zo in paniek geweest om de dingen die God hem liet zien en horen. Hij was in paniek om het lot van de mensen in Jeruzalem. ‘Jij, Pashur wilde mij nooit geloven en nog niet. Maar er komt een moment – en dat is dichtbij – dat je zelf totaal in paniek zult zijn als in jouw directe omgeving, je eigen vrienden voor je ogen worden afgeslacht. Als jijzelf met je familie in ballingschap gaat dan zul je aan den lijve ondervinden wat ik voorvoelde: blinde paniek.’ Jeremia is een bijzondere profeet. Hij moet heel sensitief geweest zijn? Hij gaf de boodschap van God niet door op de manier van een ambtenaar van de burgerlijke stand die de trouwacte voorleest. De boodschap greep hem enorm aan. Het was alsof hij het voor zich zag gebeuren. Jeremia was helemaal ontdaan van wat hij namens God vertelde. We kunnen aan de Heere Jezus denken toen Hij bloed zweette in de hof van Gethsemane. Lucas 22:44 *En Hij kwam in zware zielenstrijd en bad des te vuriger. En Zijn zweet werd als grote druppels bloed, die op de aarde neervielen.* De Heere Jezus voorvoelde wat er stond te gebeuren. Niet voor niets is Jezus zo snel overleden. Zelfs Pilatus was verbaasd over zijn snelle heengaan. De Heere Jezus zag – veel sterker dan de omstanders – wat er feitelijk gebeurde. Dat de satan daar was, die met al zijn handlangers voor korte tijd alle macht had en – later – dat de Vader Hem alleen zou laten. De andere gekruisigden hadden volstrekt geen idee maar Jezus zag wat er zich feitelijk afspeelde. Dat maakte Zijn lijden nog veel groter en dat moet zijn sterven versneld hebben. Jeremia zegt als het ware tegen Pashur: ‘Ik heb dat allemaal gezien toen ik je er voor waarschuwde. Nu ga je het zelf ook zien. Nu zal de paniek jou ook naar de keel grijpen.’ Die man Jeremia was wel met zijn hele hebben en houwen bij de profetie betrokken. Hij beleefde het alsof het hemzelf trof.

Jeremia contra Pashur



Jeremia is ook professioneel bezig.

Het raakt Jeremia ook persoonlijk. ‘Het profeet zijn’ doet hij er niet op een achternamiddag bij. Hij is er met zijn hele persoon bij betrokken. Hij is vaak volledig uit zijn doen. Hij huilt. Hij smeekt en bidt tot God. Het lot van zijn volk – waaronder zijn eigen vrienden en familie – gaat hem zeer aan het hart. Maar hij is ook professioneel. Hij is bijvoorbeeld niet onbekend met de mogelijkheden van de retoriek. Dat merk je al aan de vele *metaforen*. Jeremia spreekt beeldend. Hij heeft een boodschap en hij wil dat die overkomt. Maar hij gebruikt zijn stem ook heel goed. Als er paniek is dan hoor je dat ook. Dan schreeuwt hij het uit. Zeker. Die Pashur heeft hem geslagen. Maar feitelijk weten wij dit niet. De enige naam die genoemd wordt is die van Pashur. Die heeft Jeremia afgetuigd en in een cel gezet en het is dezelfde Pashur die hem de volgende dag weer vrijgelaten heeft. Gaat het zo niet vaak. Het gebeurt meestal buiten het oog van de camera. In het geniep wordt de profeet afgetuigd. Niemand heeft het gezien. Niemand heeft iets gehoord. Misschien hopen ze dat Jeremia zich zo schaamt om zijn blauwe plekken en de vernederende toestand dat hij met de staart tussen de benen naar huis verdwijnt. Maar dan ken je Jeremia nog niet. De volgende dag roept hij voor iedereen duidelijk hoorbaar: ‘Ik word mishandeld. Ik word onderdrukt.’ Jeremia 20:7,8 *U hebt mij overgehaald, HEERE, en ik heb mij laten overhalen. U bent mij te sterk geworden en U hebt overwonnen. Maar ik ben de hele dag belachelijk geworden, ieder van hen bespot mij. Want zo dikwijls als ik spreek, schreeuw ik het uit, roep ik: Geweld en verwoesting! Want het woord van de HEERE is mij tot smaad en tot schimp, de hele dag.* Wat in het geniep gebeurt, brengt Jeremia in de openbaarheid. Wat verborgen had moeten blijven, maakt Jeremia aan iedereen bekend. Het feit dat niemand dit serieus neemt, komt wellicht omdat dit niet de eerste keer is dat Jeremia zoiets roept. Ditmaal riep Jeremia het voor zichzelf. Hoe vaak heeft hij dit niet geroepen voor andere mensen? Voor de weduwen en de wezen, de kwetsbaren in de samenleving die ook – vaak voor weinig mensen zichtbaar – afgeknepen worden. Jeremia gaf stem aan de stemlozen. Lees bijvoorbeeld Jeremia 6 er nog maar eens op na.

Jeremia 6:7 Zoals een bron zijn water opwelt, zo welt zij haar slechtheid op. Geweld en verwoesting wordt in haar gehoord, voor Mijn aangezicht is voortdurend ziekte en plaag.

Jeremia 6:11-13 Daarom ben ik vol van de grimmigheid van de HEERE, ik ben het moe haar in te houden. Giet haar dan uit over de kleine kinderen op straat, over de kring van de jongemannen bij elkaar. Ja, ook de man zal met de vrouw gevangen worden genomen, de oudere met de hoogbejaarde. Hun huizen zullen overgaan in de handen van anderen, samen met de akkers en de vrouwen, want Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen de inwoners van dit land, spreekt de HEERE. Want van hun kleinste tot hun grootste, ieder van hen is uit op winstbejag. Van profeet tot priester pleegt ieder van hen bedrog.

Het verschil tussen arm en rijk lijkt erg groot, maar er lijkt ook op vrij grote schaal sprake van bedrog. Het gebeurt in het verborgene. Maar wat voor het oog verborgen gebeurt, maakt de profeet luidkeels bekend.

Vreedzaam protest



Jeremia is wel goed, maar niet gek.

De context van dit verhaal is de profeet Jeremia die midden in zijn gezicht wordt uitgelachen als hij met profetieën van God publiek optreedt. Ondanks het feit dat de mensen hem belachelijk maken, gaat hij daar mee door. Jeremia 20:7,8 *U hebt mij overgehaald, HEERE, en ik heb mij laten overhalen. U bent mij te sterk geworden en U hebt overwonnen. Maar ik ben de hele dag belachelijk geworden, ieder van hen bespot mij. Want zo dikwijls als ik spreek, schreeuw ik het uit, roep ik: Geweld en verwoesting! Want het woord van de HEERE is mij tot smaad en tot schimp, de hele dag.* Jeremia moet ook wel. Hij kan niet tegen God op. Bij de Heere Jezus, Gods Zoon is dat niet anders. Ook Hij wordt uitgemaakt voor rotte vis. Niemand neemt Hem serieus. Jezus maakt zijn leerlingen duidelijk dat hen eenzelfde lot te wachten staat maar dat ze zich niet moeten laten intimideren. Ze moeten gewoon openlijk blijven zeggen wat hen door de HEERE wordt ingegeven. Mattheus 10:24-28 *De discipel staat niet boven de meester en de dienaar niet boven zijn heer. Het moet genoeg zijn voor de discipel dat hij wordt zoals zijn meester, en dat de dienaar wordt zoals zijn heer. Als ze de Heere van het huis Beëlzebul genoemd hebben, hoeveel te meer Zijn huisgenoten! Wees dus niet bevreesd voor hen, want er is niets bedekt wat niet geopenbaard zal worden, en er is niets verborgen wat niet bekend zal worden. Wat Ik u zeg in het duister, zeg het in het licht; en wat u hoort in het oor, predik dat op de daken. En wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en de ziel niet kunnen doden, maar wees veeleer bevreesd voor Hem Die zowel ziel als lichaam te gronde kan richten in de hel.* Het is duidelijk dat de Heere Jezus hier net zo over denkt als Zijn hemelse Vader, maar het is wel zwaar om tegen de verdrukking in openlijk te blijven zeggen wat God ervan vindt. Wij hebben het hier als kerk en als gelovige christenen heel moeilijk mee. Er zijn nogal wat dingen die we niet openlijk zeggen. We lijken te zoeken naar wat goed valt bij kritische kerkleden en de mensen die niet bij de kerk horen. Het diaconale, het positieve, het bemoedigende; de onderlinge hulp. Het geldt voor het goede doel. De hulp aan de zwakken in de samenleving. We lijken uit te gaan van de regel: 'Wat gezegd wordt moet waar zijn, maar alles wat waar is hoeft nog niet gezegd te worden.' Zou de HEERE er ook zo over denken? De Heere Jezus en Jeremia waren nogal open over hoe God over de mensen dacht. Het kwam als een boemerang bij hen terug. Het was zwaar. Toch wil God blijkbaar dat de mensen de waarheid horen. Jeremia moet er mee doorgaan. Bijna tegen wil en dank. Moet de kerk, moeten u en ik niet bereid zijn het hele verhaal te vertellen, ook de minder sympathieke kanten van het evangelie?

Wat ik u zeg in het duister, zeg het in het licht; en wat u hoort in het oor, predik dat op de daken.



Het lijden van Jeremia heeft drie gezichten.

1. Vernederend

Wat Jeremia betreft zitten er drie kanten aan het lijden. De vernedering hebben wij gezien. Hij lijdt er zwaar onder. Als het om kinderen ging zouden we zeggen 'dat Jeremia enorm gepest werd.' Het voelt als buitengewoon vernederend, de manier waarop de mensen – de omstanders – hem behandelen. We hebben het wel eens gehad over *schuld en schaamte* en dat de Oosterse mens schaamte erger vindt dan schuld. Hier zou je dat kunnen zien. Jeremia schaamt zich wezenloos. Laten we maar even naar hem luisteren. Jeremia 20:7,8,10 *U hebt mij overgehaald, HEERE, en ik heb mij laten overhalen. U bent mij te sterk geworden en U hebt overwonnen. Maar ik ben de hele dag belachelijk geworden, ieder van hen bespot mij. Want zo dikwijls als ik spreek, schreeuw ik het uit, roep ik: Geweld en verwoesting! Want het woord van de HEERE is mij tot smaad en tot schimp, de hele dag. Want ik heb het kwaad gerucht van velen gehoord: Magor-Missabib! Maak het ons bekend, dan zullen wij het bekendmaken. Alle stervelingen met wie ik vrede had, loeren op een struikeling van mij: Misschien laat hij zich door anderen overhalen, dan kunnen we hem overwinnen, en kunnen we onze wraak op hem nemen.* Het laatste is misschien nog wel het ergste. Zogenaamde vrienden waarvoor je buitengewoon goed op je tellen moet passen. Het zou niet verbazen als die Pashur een vriend van Jeremia is geweest. Die twee kennen elkaar. Jeremia komt zelf ook uit een familie van priesters. Als kind speelden ze misschien wel samen. Pashur had familie en vrienden. Jeremia stond alleen. Misschien dachten Jeremia's ouders wel eens; 'Was onze zoon maar zoals Pashur'. Vroeger waren ze misschien wel bevriend geweest. Maar nu is dat veranderd. Eén verkeerd woord en ze hangen je op. Tussen dat soort mensen moet Jeremia zijn werk doen als profeet. Waarom moet dat? Hij weigerde soms gewoon om het Woord van God door te geven, omdat die mensen het toch niet serieus namen. De woorden kwamen als een boemerang terug en sloegen de profeet als het ware tegen de grond. Hij was er kapot van. Maar dienstweigeren zat er gewoon niet in. Hij moest en hij zou spreken. Hij kon de Woorden van God niet binnenhouden, ze braken als een vuur naar buiten. En dan begon hetzelfde liedje weer. Dat is het eerste wat Jeremia in zijn beklag tegen de HEERE naar voren brengt. Hij lijdt hier onder. Het is voor hem buitengewoon vernederend. Dit gaat ook niet over. Dit heeft bij Jeremia een litteken in zijn ziel gebrand. Dat gaat er niet meer uit.

vernederend



2. God zal hem recht zal doen.

Jeremia doet een beroep op God. Hij dient een aanklacht in bij de hoogste Rechter. God is het die hart en nieren proeft. God weet wat in de mensen omgaat. Hij zal de mensen ook eerlijk beoordelen; ieder apart. De slechte mensen zullen hun verdiende loon krijgen en de goede mensen zullen rijk beloond worden. God heeft dat bij de roeping van Jeremia ook beloofd: 'Jeremia, wie aan jou komt, komt aan Mij', zegt de HEERE. Als Jeremia loyaal zou blijven aan God – en dat doet hij – dan zou God altijd achter hem blijven staan en zijn tegenstanders omverblazen. Jeremia 1:19 *Zij zullen tegen u strijden, maar zij zullen niet tegen u op kunnen, want Ik ben met u, spreekt de HEERE, om u te redden.* Dat is een zekerheid die Jeremia ook uitspreekt in Jeremia 20:11 *De HEERE is echter met mij als een machtige Held, daarom zullen mijn vervolgers struikelen, ze zijn tot niets in staat. Zij zullen zeer beschaamd worden, want zij zullen niet verstandig handelen. Het zal een eeuwige smaad zijn, die niet vergeten zal worden.* Het zal hen raken in hun tijdelijke, maar ook in hun eeuwige leven. Zo is het. Zo ervaart Jeremia het in het geloof en zo zal het uiteindelijk ook zijn. Geen haar op zijn hoofd die daar aan twijfelt. Met het volste vertrouwen van een eerlijke rechtsgang legt Jeremia deze zaak in Gods hand. God is de hoogste Rechter. Hij toetst alle mensen. God zal boven tafel weten te krijgen wat de mensen Jeremia hebben aangedaan en Hij zal vonnis wijzen. Jeremia 20:12 *HEERE van de legermachten, Die de rechtvaardige beproeft, Die de nieren en het hart ziet, laat mij Uw wraak op hen zien, want ik heb mijn rechtszaak aan U bekendgemaakt.* Het is al eerder voorgekomen in Jeremia's leven dat hij zich op God als Rechter beriep. In Jeremia 11:20 treffen we dezelfde bewoording aan. Jeremia is wat dit betreft zo zeker van zijn zaak dat hij een loflied zingt. Hij bedankt God alvast voor de uitkomst van het proces. Hij is er zeker van dat hij wordt vrijgesproken terwijl de anderen naar het schavot worden geleid. Jeremia 20:13 *Zing voor de HEERE, prijs de HEERE, want Hij heeft de ziel van de arme gered uit de hand van de kwaaddoeners.* Jeremia zingt voor God, zeker. En hij meent elk woord van wat hij zegt. Er zijn moeilijke dingen in zijn leven, maar er zitten dankzij God ook heel mooie kanten aan zijn bestaan. Daarvoor wil hij God loven en prijzen.

Zing voor de HEERE, prijs de HEERE, want Hij heeft de ziel van de arme gered uit de hand van de kwaaddoeners.



3. Jeremia betreurt zijn geboorte.

Wat de uitleg van het lijden van de profeet betreft; er zitten inderdaad drie kanten aan het lijden van de profeet. Voor verschillende uitleggers is vooral het derde gedeelte lastig. Men begrijpt niet goed hoe Jeremia kan zeggen 'dat hij nooit geboren had moeten worden.' Men vindt dit ook niet goed van hem. Het woord *zonde* valt. Bewust of onbewust gaat men er vanuit dat de uiteindelijke redding deze wens – nooit geboren te zijn – weg had moeten nemen. Diep in zijn hart wijst men Jeremia af. De redenering is ongeveer als volgt: Op het moment waarop men de zekerheid van het geloof vindt, moet alle angst en pijn komen te vervallen. Men is van mening dat het of/of is. De vraag is of het ook niet en/en kan zijn. De mens is immers een gecompliceerd wezen. Ook is het leven zelf verre van eenvoudig. Er zitten vaak meer kanten aan eenzelfde zaak. In het geval van een diamant levert dit een prachtige steen op; in het geval van een mens een prachtig mens. Dit zijn de drie kanten van het leven van Jeremia als profeet van God.

1. Hij heeft zwaar onder zijn ambt als profeet te lijden gehad.
2. Het komt goed. Jeremia heeft nooit aan God getwijfeld.
3. Als het aan hem had gelegen was hij er liever niet geweest.

Jeremia 20:14,15 *Vervloekt is de dag waarop ik geboren ben. De dag waarop mijn moeder mij gebaar heeft, laat die niet gezegend zijn. Vervloekt is de man die mijn vader de boodschap bracht: U hebt een kind gekregen, een jongetje, en hem zeer blij maakte.* Aan degene die kritiek heeft op Jeremia kan de vraag gesteld worden: 'Heeft God ook kritiek op de profeet? Merkt u ergens dat God dit ook afwijst?' Niet dat wij weten. Toch weten we dat God kritisch was op Jeremia en dat het op een gegeven moment tussen de HEERE en de profeet gebotst heeft. God accepteert echt niet alles, maar hierover horen we niet de geringste afwijzing. Sterker, ook volgens de schrijver van het boek Prediker is dit verreweg het beste: (nog) niet geboren te zijn. Prediker 4:2,3 *Daarom prees ik de doden, die al gestorven waren, boven de levenden, omdat die nog steeds in leven zijn. Beter af dan die beiden is wie er nog nooit is geweest, die niet gezien heeft het kwaad doen dat er onder de zon plaatsvindt.* De Prediker praat over wat hij kan zien. Hij ziet immers wat 'onder de zon' gebeurt. Prediker heeft het over de periode tussen de geboorte en het sterven van een mens. Wat daarna of daarvoor gebeurt, daar heeft hij geen zicht op. Prediker heeft daar wel vertrouwen in – dat het na de dood verder gaat met de gelovige – maar het behoort niet tot de dingen die je als mens kunt zien. De hemel doet niet mee als Prediker spreekt over het leven op aarde. De eeuwigheid weegt niet mee op tegen de dingen van het tijdelijke leven. Dat idee van: 'Ik heb het nu slecht maar krijg het straks beter', telt niet want Prediker heeft het alleen over zaken die iedereen kan zien. Hij zegt dat degene die nog niet geboren is beter af is dan de levende en ook dan de gene die al gestorven is. 'Het leven valt wel maar niet mee', volgens Prediker.

BEING BORN WAS MY FIRST BIG MISTAKE.



Jeremia werd tot op het bot vernederd. Hij schaamde zich wezenloos.

Jeremia vindt dat hij nooit geboren had moeten worden. De achterliggende reden is de schaamte. Iemand wees er op dat het schaamte was voor zichzelf. Dat zit hem inderdaad erg dwars. Jeremia 20:18 *Waarom toch ben ik uit de baarmoeder naar buiten gekomen, om moeite en verdriet te zien en opdat mijn dagen zouden eindigen in schande?* Maar het zou ook kunnen dat het 'plaatsvervangende schaamte' is. Jeremia schaamt zich voor de schaamte van zijn ouders. Die gedachte is zeer legitiem. In het Spreukenboek kom je herhaaldelijk ouders tegen die zich schamen voor hun zoon en zich afvragen wat ze met die jongen aan moeten.

Spreuken 10:1 Een wijze zoon verblijdt zijn vader, maar een dwaze zoon betekent verdriet voor zijn moeder.

Spreuken 10:5 Wie in de zomer verzamelt, is een verstandige zoon, wie in de oogsttijd diep slaapt, is een zoon die beschaamd maakt.

Door sommige christenen wordt dit leven gezien als *een voortdurend sterven* en het bestaan als een *jammerdal*. Die mensen komen wat somber over maar feitelijk zijn ze vermoedelijk beter voorbereid op de ups en downs van het bestaan dan vele andere mensen die met hoge verwachtingen leven. Bij Jeremia krijg je het gevoel dat het profetenambt zwaar op hem drukt. Het is niet zelf gekozen. Het is een mantel die hem van Godswege is omgeworpen. Die mantel is zwaar voor hem als mens, te zwaar. Zo voelt het. Zo was het ook gewoon. Je kunt wat mitsen en maren hebben, maar feitelijk was het gewoon te zwaar. Toch gaat er geen verwijt naar God toe. Het enige wat Jeremia zegt is dat het leven hem zwaar valt, te zwaar om te dragen. Maar zal iemand zeggen: 'God draagt je toch?' God heeft uiteindelijk recht verschaft. Dat is waar, zeker maar dit is ook waar; Het was te zwaar. Het is alle drie waar. Jeremia kan zingen: *Zing voor de HEERE, prijs de HEERE, want Hij heeft de ziel van de arme gered uit de hand van de kwaaddoeners*. Maar hij was wel de arme met al zijn verdriet en pijn en het waren wel boosdoeners. Ze hebben hem behoorlijk beschadigd. En dat heeft een hele lange tijd geduurd. In die zin is het een eerlijk verhaal. Jeremia kan hier niets aan veranderen. Hij is nu eenmaal geboren en God heeft hem de profetenmantel omgeworpen. Maar als je hem vraagt of hij dit zelf gewild had. Nee, als puntje bij paaltje komt had dit van hem niet gehoeven. Liever niet.

Het zal je kind maar wezen

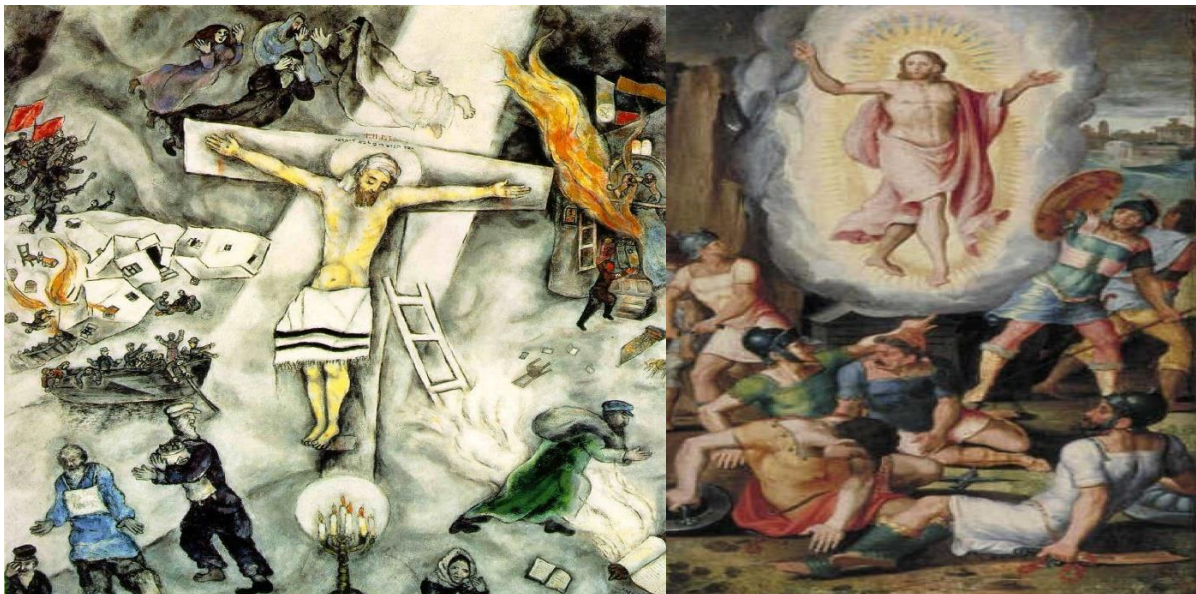


Als de eeuwigheid wordt meegewogen, wordt het leven dan beter te dragen?

Zou het zo zijn dat als de eeuwigheid meegewogen wordt, de kijk op het leven gunstiger wordt? Wellicht werkt het niet zo. Zeker, het eeuwige leven dat we van God ontvangen door het verlossingswerk van onze Heere Jezus Christus weegt op tegen alle narigheid die ook de kinderen van God soms moeten doormaken. Paulus zegt dit bijvoorbeeld in Romeinen 8:18 *Want ik ben ervan overtuigd dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden*. De eeuwigheid weegt op tegen alle narigheid die een mens soms moet doormaken, maar – en daar gaat het nu over – het neemt die narigheid niet op voorhand weg. Laten we letten op de Heere Jezus, Die het in alle opzichten beter doet – Hij is zonder zonde – dan ons zondige mensen. Niemand is groter en heerlijker dan de Heere Jezus. Het optreden van de Heere – ook in zijn zwakheid en kwetsbaarheid – brengt Hem dichterbij ons. De Hebreeënschrijver brengt dit goed onder woorden. Hebrëen 4:14-16 *Nu wij dan een grote Hogepriester hebben, Die de hemelen is doorgestaan, namelijk Jezus, de Zoon van God, laten wij aan deze belijdenis vasthouden. Want wij hebben geen Hogepriester Die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Een Die in alles op dezelfde wijze als wij is verzocht, maar zonder zonde. Laten wij dan met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip*. Niemand is sterker dan Jezus. Hoe Hij de satan pareert met Zijn ondergeschiktheid aan God en Zijn plan. Dat is sterk. Hoe Jezus voor Pilatus *de goede belijdenis* uitspreekt dat 'Hij zijn macht van Godswege ontvangt.' Maar diezelfde Jezus is uiterst kwetsbaar bijvoorbeeld in de hof van Getsemane. Jezus vroeg aan de hemelse Vader 'of de beker van het lijden

niet aan Hem voorbij kon gaan.’ Met het leegdrinken van de beker van het lijden staat of valt het verlossingswerk van de Heere Jezus en de zin van Zijn komst op aarde. Was het niet de Heere Jezus zelf Die tot driemaal toe gezegd had dat *de Mensenzoon overgeleverd wordt in de handen van de mensen en gedood zal worden en na drie dagen zal opstaan?* Desondanks heeft Hij gevraagd ‘of die beker niet van Hem weggenomen zou kunnen worden.’ Voor Jeremia was het zwaar. Voor Jezus was het ook bijna ondraaglijk. De Heere zweette bloed op dat moment. Het is waar, toen God duidelijk maakte dat Jezus de beker tot op de bodem moest leegdrinken was het ook klaar. Toen het duidelijk was – wat Hij moest doen – stond Jezus op. Hij ging ervoor. Maar Hij is ook kwetsbaar. Jezus kon Zijn kruis niet dragen. Op een gegeven moment haalden de Romeinse soldaten iemand uit het publiek die het kruis voor Jezus moest dragen: Simon van Cyrene. Jezus had een vraag aan God: ‘Waarom hebt U Mij verlaten?’ Hij leed daaronder. Misschien is dit wel de zwaarste kant van het lijden geweest. Het alleen gelaten worden door Zijn hemelse Vader. Wist Jezus niet dat dit zou gebeuren? Vraagt Hij naar de reden? Of vraagt Hij het omdat het te zwaar voor Hem is? Vraagt Hij hoe God als Vader zo iets kan doen? Het feit dat de littekens nu nog steeds in Jezus handen en voeten staan – ook na de opstanding uit de dood – geeft aan dat de overwinning nooit losgezien kan worden van het onbeschrijflijke zwaarte van het lijden en sterven. Jezus wordt in de hemel gesymboliseerd door het *Lam dat staat als geslacht*. Openbaring 5:6 Dat is feitelijk hetzelfde. Je ziet als het ware de opgestane Heere (het Lam staat) en je ziet tegelijkertijd het kruis en het graf (als geslacht). ‘Die dood was, zie Hij leeft.’ Waarom willen wij altijd die twee tegen elkaar uitspelen? Waarom zou met de overwinning het lijden moeten vervallen? Waarom zou met de vreugde de pijn niet langer gevoeld mogen worden? Dat is een open vraag aan mensen die wel het geloof van een christen omarmen, maar niet zijn lijden en zijn verdriet. Dit doen wij niet goed.

Lijden en overwinning



De winners en de losers.

In Hebrëen 11 gaat het om *de wolk van getuigen* die om ons heen staan. Hierbij horen de mensen die op wonderlijke manier gered worden. Maar hierbij horen evengoed de mensen die niet gered worden maar een zwaar lijden moeten doormaken. Die beide groepen staan om ons heen. Beide groepen worden genoemd. De overwinning of redding doet het lijden niet te niet en andersom doet het lijden en de pijn niets af van de overwinning maar versterkt die alleen maar. Hebrëen 11:32-40 *En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd ontbreekt mij om te vertellen over Gideon, Barak, Simson, Jefta, David en Samuel en de profeten. Zij hebben door het geloof koninkrijken overwonnen,*

gerechtigheid in praktijk gebracht, beloften verkregen, muilen van leeuwen gesloten. Zij hebben de kracht van het vuur geblust, zij zijn aan de scherpte van het zwaard ontkomen, zij hebben in zwakheid kracht ontvangen, zij zijn machtig geworden in de oorlog, legers van vreemden hebben zij op de vlucht gejaagd. Vrouwen hebben hun doden teruggekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. En weer anderen hebben spot en geselslagen verdragen, ja zelfs boeien en gevangenis. Zij zijn gestenigd, in stukken gezaagd, in verzoeking gebracht, met het zwaard ter dood gebracht. Zij hebben rondgelopen in schapenvachten en geitenvellen. Zij leden gebrek, werden verdrukt en mishandeld. De wereld was hen niet waard. Zij dwaalden rond in afgelegen plaatsen en verbleven op bergen, in grotten en in holen in de aarde. En deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen, daar God met het oog op ons iets beters voorzien had, opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen. Het zou niet goed zijn deze mensen tegen elkaar uit te spelen als de winners en de losers; de zegevierders en de zwakkelingen. Het gaat om twee kanten van het geloof die in de Heere Jezus de beide kanten van de medaille laten zien: het lijden en de overwinning/ de dood en de opstanding. Sommige mensen hebben in hun leven als gelovig mens meer met het lijden van doen gekregen; anderen meer met de overwinning. Maar beiden hebben Christus' sterven en opstanding nodig als brug naar de heerlijkheid van God.

De dood en opstanding van de Heere Jezus.

